

ÓZDI HIRLAP

(FELSŐBORSOD)

HETILAP

Előfizetési ár:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "

Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

TÖRÖK ISTVAN.

TÁRSZERKESZTŐ:

PÁNCZÉL BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ÓZD,

hová a kéziratok, hirdetések és díjak küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Kivándorlás.

„A kik messze, messze idegenbe jártok,
Nem jut eszetekbe szépséges hazátok?
Nem sir-e szívetek sok keserű könyvet,
Hogy elhagyhattátok ezt a drága földet!?”

Csodálatos dolog, de úgy van, hogy Amerika még mindig nagy vonzeróval bír az emberek között, különösen pedig azoknál, akik kevés munkával, vagy éppen munka, azaz minden fáradozás nélkül szeretnének vagyont szerezni, jólétet biztosítani maguknak. Ezek csalódása szokott lenni a legnagyobb.

Mindig nagy ellensége voltam a kivándorlás eszméjének. Sokat olvastam a kivándorlók viszontagságairól, nyomorúságairól; de meg több kivándorlási esetet ismerek magam is, amely nagyon is balul ütött ki. A többiek között egy kivándorolt jó ismerősömmel levelezést is folytattam, akinek leveleit megőrizve, azokban bárki is bemutatatom egy reményekkel teli lélek keserű csalódásait.

De nézzük meg csak, hogy sok ember tulajdonképpen miért is hagyja itt drága hazáját? Azt mondják, nem képesek megélni, kevés a kereset, nagy a drágaság. Mi okozza hát azt a nagy drágaságot, amely az emberek megélhetését oly nagy mértékben megnehezíti? Ennek legfőbb

okát bizony a különféle sztrájkmozgalomban kereshetjük. Sajnálattal tapasztalhatjuk, hogy egy-egy ilyen mozgalom után, pl. a malommunkások sztrájkja után, drágább lett a kenyér; a szénmunkások sztrájkja után felmegy a szén ára s így tovább. Ki iszsza meg mindennek a levét? Maga a munkásember, mert ha sikerült is valamivel feljebb srófolnia napibéréért, de az ezáltal megdrágult viszonyok nagyban felemésztik a föbbletet.

Mások meg azt mondják, hogy Amerikába kétszer, sőt háromszor annyit is lehet keresni, mint itthon. Arra pedig én azt felelem: először is, ha itt oly odaadással dolgoznának, mint ott, akkor itthon is többet keresnének (ezt is egy kivándorlottól hallottam), másodsor, ha Amerikába nagyobb a kereset, annival drágább is az élet, ruházat és minden egyéb. Talán egyedül az az igazán szegény ember, akinek egy kis krumplin kívül egyebe nincsen. — az se mindig, — az ilyen kicsi jóformán semmi igényt nem szerez ott magának valamit, azaz gyűjt egy kis garast; de az is csak úgy, ha az itthonival nagyobb igényeket ott sem táplál. A mi embereink azonban, akiknek megélhetésük teljesen biztosítva van, tehát jó életmódhoz vannak szokva,

az ottani keresetüket éppen úgy elköltik, mint itthon tették, s még azt sem mondhatják magukról, hogy jobban éltek s kényelmesebb dolguk volt. Különösen a munkájuk lett nehezebb, mert nagyobb odaadással dolgoznak, mivel mindenáron pénzt akarnak szerezni.

Ismerek olyan embert, aki már két éve itt hagyta családját azon szándékkal, hogy néhány hónap mulva pénzt szerezve, maga után hozatja; de idáig még annyira sem jutott, hogy itthon maradt családját fentarhatta volna, akik kénytelenek rokonaik nyakán élösködni, még annyit sem tudott összeszerezni, hogy újból haza jöhessen. Egy fiatal családost esztergályos szintén kiment arany álmokkal, de a legnagyobb csalódással tért vissza, akkor is csak úgy, hogy az utiköltséget hazulról küldték el neki.

Való tények ezek mind, amelyekről, azt hiszem, másoknak is van tudomásuk.

Láthatjuk ezekből, hogy a kivándorlás másoknak sem, de különösen nekünk nem való. Talán érteni tudom azok távozását, akik itthon erkölcsileg lehetetlennek tették magukat; no de az ilyeneken nincs mit siratnunk, az anyaföld nem sokat veszít velük.

Eltekinve az elmondottaktól, vagyis

Pick ur, a szerencse gyermeke.

Az „Ózdi Hírlap” eredeti tárcája.

Írta: „.”

(Folytatás.)

Ettől fogva az ispán szorgalmasan nézte a sorsolási rovatot. És ime, a szerencse csakhamar megjelent a számok között s barátságosan mosolygott Pick urra. Picknek a szeme káprázott. A betűk táncoltak; de ah, ez mégsem tévedés. Kihúzták a 67.520. számú sorsjegyet óriási összeggel.

— Tyhü, — kiáltott fel. — Fogom a szerencse üstökét s nem fogom elengedni.

Tudta, hogy Zsombiknének sejtelve sem lehet arról, hogy nyert, mert újságot nem olvas s a sorsjegy meg tudja jó ég, hányadik kézből jutott hozzá s így senki sem értesíti.

Azonnal gálába csapta magát és elrohant Zsombiknéhez. Rövid bevezetés után megkérte az özvegy kezét. Az özvegy, bár hízelt ez neki, de nem tudta mire vélni a dolgot és meglepetten szabódott.

— De hogy jut az most ilyen hirtelen az eszébe?

— Asszony kell a házhoz — felelt Pick ur önértetesen.

— De lássa csak, én nem vagyok már fiatal.

— Fiatalság, bolondság. Nem kell nekem semmiféle fickándozó bakis.

— Azonban én már valóságos öreg vagyok.

— Csak idős, — felelt Pick ur. — Ta-

pasztalt. És tovább lelkesedett: Igen tapasztalt, ilyet akarok én. Aki már ismeri az élet rögös útjait. Épen azért választottam Nagysádat.

— De szegény is vagyok. Csekély nyugdíjamból élek.

— Óh, az nem tesz semmit. Én, — s itt önértetesen kidomborítá Pick ur a mellét, — én lenézem a csuf pénzásvár embereket, kik mohón kapnak utána bármily uton is. Ellenben a szegénységet becsülöm. Nekem nem vagyon kell, hanem boldogság.

— No, ha így van, akkor tied leszek édes, aranyos Pickem. — És a nyakába borult az ispánnak.

Pick ur boldogan távozott. Fogom már a szerencsét! Azonban a sorsjegyről és nyerevényről semmi esetre sem szólok, mert a ló-láb azonnal kitünnék s az özvegy nem jönne hozzám. No majd az esküvő után.

S vígan fütyürészve ballagott a Zeligék kaszinójába.

III.

A lakodalom fényes volt. Pick ur úgy ült a fogatban, mint egy báró. Már kiszámította magában, hogy mekkora birtokot lehet venni a nyerevényen. Ujdonsült neje mit sem sejtett. Sokan jelen voltak. Pick ur kitől egy frakkot, egy cilindert, kitől keztyűt, mástól cipőt kölcsönzött. Természetes, hogy ezek mind ott voltak a kölcsön fejében; de meg hogy féltett tulajdonukra vigyázzanak.

De a társaság lassanként oszladozni kezdett. Alig várta már ezt a pillanatot Pick ur. S amidőn végre bekövetkezett, így sóhajtott fel:

— Végre egyedül.

Feleségét gyengéden magához vonta s a pamlagra ültek. Azután ismét megszólalt:

— Hát ez a lakás kicsiny, ki fogjuk bővíttetni.

— Kibővíttetni? — Csodálkozott az asszony. — De hiszen ahhoz pénz kell.

— Pénz, az lesz, — felelt Pick ur önbizalommal. — Továbbá veszünk egy hintót, két szép pej lóval.

— Pej ló-val? — dadogta a feleség. — Hallja maga Pick, maga igazán trefás ember. Hol venne arra pénzt?

— Majd csak akad.

— De hát hol akad?

— Majd arra is rátérünk. — Azután így folytatta: Szerzünk egy kis birtokot is és a nyárra a Balaton mellé megyünk nyaralni.

Most már az asszony nem szólt semmit. Csak ránézett Pick urra, nyilván azt hitte, hogy odafenn nincs valami rendben. Ekkor Pick ur átölelte a feleségét és hizelegve kérdezte:

— Ugy-e édes, magának volt egy sorsjegye?

— Igen, volt.

— A száma 67.520.

— Igen. Éppen annyi.

— Hozza csak ide kedvesem.

— Nem hozhatom. — És ekkor az asszony elkezdett kacagni, ahogy csak bírta. És egyenként mondta a szavakat, mivel a kacagástól alig tudott szólni:

— Képzelve csak, kedves Pickem. Mikor maga megkért, az esküvő előtt azt mondta ne-

az anyagiaktól, tekintsük a szív érzelmei közül a hazafiai érzést. Nem arról beszéltek-e szüleink, nem azt tanultuk-e az iskolában, hogy a magyar embernek csak egy hazája van s nem lesz annak soha boldog napja, aki elhagyja e drága kincsét. De szívünk minden dobbanása is azt sugja: szülőföldünket e világon nem pótolhatja semmi. Hány idegenben élő honfitársunk sóhajt így fel: „az itteni kalács helyett megelegedném a kenyérrel, csak otthon lehetnék!”

Nem jön-e vissza a madár is tavaszszai? Pedig ott maradván, talán kedvezőbb viszonyok között élhetne, már csak azért is, hogy nem kellene vándorolnia; dacára annak, ösztöne csak vissza, haza huzza. Még fészket sem készít idegenben.

Ilyen érzelmekkel van tele a hazájától távol élő magyar ember szive is; boldogságot nem talál ott, mindig csak haza, vissza sir lelke:

„Mert legyen bár részük tenger mesés kincsben,
Számukra boldogság e világon nincsen;
A sirjában sem lesz annak soha nyugta,
Aki a hazáját hűtlenül elhagyja.“

—1.

Kell-e polgári iskola?

Közlő: Szalatsy Richárd.

A fenti kérdés felvetésénél első sorban azzal kell számot vetnünk, szükségét pótolna-e a nevezett iskolatípus, az abból kikerülő ifjúság nyerne-e olyan szellemi tőkét, melyet a helység, a társadalom, a nemzet vagy a Rimamurány, mint kenyéradó érdekében, haszonnal és gyümölcsözőleg tudna elhelyezni és forgatni.

Lássuk első sorban a jelenlegi polgári iskola célját. „Eszmének a polgári iskoláról” című cikk t. írója igen helyesen jelölte meg ezen iskola hivatását. Jó volna ez, ha így volna. De nem így van. A polgári iskola mostani céljával sem a közönség, sem az abban működő tanítók, de, sőt maga a kultuszminiszter sincs tisztában, amit láthattunk a közelmultban tartott expozéjának a polgári iskolákra vonatkozó részében.

Bármely más iskolatípust nézzünk, mindeniknek meg van a maga karakterisztikus vonása s így kidomborított célja. Már pedig korunk nem kedvez a határozatlanságnak, de annál inkább megköveteli a jellegzetes egyéniséget úgy az emberben, mint a kereskedelmi

kem, hogy minél fényesebb lakodalmat állítsak ki. Bementem Veszprémbe, hogy bevásároljak; de mivel a pénzem kevés volt, bevittem a sorsjegyet is, gondoltam, hogy valakinek majd csak a nyakába sózom. És képzelje, sikerült is egy jámbor pófának azt az értéktelen papirost eladni hét forintért. Hallja! Hét forintért. De nevéssen már maga is, ugy-e, hogy jó csiny volt?

De Pick ur nem nevetett. A szemei ki-dülledtek, arca halovány lett s felugrott és így kiáltott:

— Mit, eladta? Maga szerencsétlen öslény. Hallja! Maga vén skatulya. Maga kétszázéves ereklyetartó. Hallja-e, olyan bolondot csinált, aminőt a világ még nem látott.

Felrántotta az ajtót és elrohant. De még messze künn is lehetett az átkozódását hallani. És Pick ur eltűnt. Sohasem tért vissza többé Csopakra.

Zsombikné másnap meg szomorúan mesélte, hogy Pick ur megbolondult.

— Eleinte csak csendes bolondságokat mondott, — beszélte az asszony, — de amikor elmondtam neki azt a mulatságos esetet, hogy mikép csaptam be a veszprémi embert egy sorsjeggyel, egyszerre felugrott, dühöngeni kezdett és elszaladt.

Zsombikné Pick urat várja, most is várja. De Pick ur ki tudja merre keresi a szerencsését.

(Vége.)

és iparvállalatban és a közönség szolgálatára álló egyéb intézményekben; sőt, teljes joggal megkivánja a karakterisztikus formát a kultur-intézményekben.

Igen, ha a polgári iskola az iparos osztály nevelését szolgálná, ha egészséges gondolkodású, nem félművelt, hanem a társadalom azon rétegébe beleilleszkedni tudó, intelligens, produktív foglalkozású egyéneket nevelne, meg volna a helyes célja és létjogosultsága. De a jelenlegi formájában nagyrészt a szellemi proletárok veszedelmes félműveltségének bölcsője. (Hogy a polgári iskola helyes irányu kialakulása mily nehézségekbe ütközik, hogy strukturájában és külsejében nélkülözi a maga egyéniségének jellegzetes vonásait: a 7 osztályu kiegészítés stb., stb. kérdésekhez hely szüke s a tárgyhoz nem tartozás szempontjából nem szölok, valamint arról sem, hogy a leánynevelés magasabb fokának félig-meddig helyes irányu eszköze s így csaknem egyedüli jó oldala.)

Lássuk már most a másik és fontosabb kérdést, szükségét pótolna-e a polgári iskola? Egyesek érdekeit szolgálná, de közszükséglet nem. Mert valamely kulturintézmény létesítésénél nem a helyben levő 40 és a környékről ide jövő másik 40 s a gyermekei idegenben való neveltetésére anyagiakkal nem rendelkező harmadik 40 szülőről van szó, hanem, hogy az azon vidék kenyérkereseti és társadalmi viszonyaiba beleillik-e azon kulturintézmény vagy sem.

A helybeli és környéki lakosság zöme a gyárban keresi és kapja kenyerét. S ami ide fűzte az apát: az egyik generációt, az fűzze ide a fiút; a másik generációt. Az apa magával hozta vagy megszerezte azon szellemi és kézügyességet, melyet a kenyér keresete megkivánt; a kultura haladásával ezen ismeretek nem voltak elegendők s így a kultura hajléka: az iskola gondoskodott arról a szükséges ismeretközlésről, melyet a korral való haladás megkövetel.

A modern, a nemcsak kézzel, hanem szellemmel is dolgozó munkás tudásának, neveltetésének alapját, irányítását megkapja az elemi iskola hat osztályában s az ezzel szoros kapcsolatban levő három osztályu iparos tanonciskolában. Az ott tanultak megértése és követése, társa az ő boldogulásának. És ha a tudás csalétkének odadobott polg. iskolán csak tiz, csak egy család is kap, hol van a garancia az áldozat további emelkedésére. Talán a tudományos pályák tulzsfoltóságában, vagy a produktív foglalkozások lenézésében? Mert az a kevés százalék, mely a polgári iskolák bizonytalan tanítási és nevelési rendszere után megtalálja a helyes utat, még csak reménység-gel sem kecsegtethet.

Ne vágyakozzunk ugrásra a kulturában és ne terjesszük a társadalmi fekélyt; ne akarjunk tudáskereső munkást és mesterembert, és ne gyarapítsuk a szellemi proletárok számát.

A helybeli munkások intelligenciájának emelkedése garancia a jelenlegi iskolázás és nevelés célszerűségének s a kultura helyes mértékű haladásának.

Nem a tudás kellő mennyiségben való terjedésének gátja a polgári iskola eszméjének el-ejtése, hanem a sejtés, a féltudás, a félműveltség, az álcivilizáció terjedésének bástyája.

Hanem ha a helybeli társadalom hiányát érzi valamely kulturintézménynek, amint hogy éreznie kell, úgy az legyen kenyérkereseti és társadalmi szükséglet pótló, az életviszonyokba beleillő, nem intelligenciát kóstitató, hanem intelligenciát adó. P. o. háztartási iskola, az elemi és ismétlő iskolákból kikerült leánygyermekek részére. Sok oly praktikus tudást szerzhethetnek ebben a növendékek, — melyet jelenleg, vagy egyáltalán nem, vagy hiányosan, vagy éppen rosszul sajátítottak el — s melynek hasznát, mint leendő családanyák értékesíthetnének. A háztartási teendők: főzés, varrás stb. ismeretek elsajátításán kívül, mivel ezekre a legtöbb esetben úgy is szert tesznek, oly dolgokat tanulnának, mely leendő anyai hivatásuknak megfelel. (Többek között a gyermekápolás és nevelés). És hihető, hogy a nőnevelés helyes irányu fejlesztése sok oly bajt szüntetne meg, mely a családtól ered s mely gyakran a boldogtalan családi élet okozója.

A helybeli iparosok és kereskedők tanulóinak továbbképzése, községi iparostanonciskola

által, szintén sokkal fontosabb és sürgősebb teendő lenne a kultura terjedése, az ipar és kereskedelem megerősödése és fejlődése érdekében, mint a polgári iskola eszméjével való foglalkozás.

Ózdi vásárcsarnok.

A múlt számban, az Ózdi vásárcsarnok ismertetéséről egy cikk jelent meg, — melynek tulajdonképpeni tartalma abban összpontosult, hogy a vásárcsarnok elhelyezése a község melyik részén lenne legcélszerűbben felállítható? A cikkirő a „pipagyújtó” telepnek adott előnyt, — a község piaca felett.

Hát, nagyon tisztelt Nemő ur, ebben nem értünk egyet. —

Azt elismerem, hogy legnagyobb hasznot hajtana a vásárcsarnok, ha az az élelmészeti üzlet mellett állíthatnák fel, de ez, mint az első ismertetésnél is jelezve volt, nebánsvirág! Mert első sorban a csarnok felállításánál nem az a cél, hogy egy jótékony intézet-vel versenyt kezdjen, avagy az üzlet nagy hasznot adjon s nagy alaptőkét gyűjtsön, de pusztán az égető szükség kielégítését van hivatva teljesíteni. —

Mi célja lenne annak, ha ezen vásárcsarnok nagy jövedelmet tudna felmutatni, a fogyasztó közönség rovására? Hiszen ez már akkor nem jótékonycélú intézmény, de nyereségre fektetett üzlet lenne. — Hogy lehetne az anyaközségtől ily módon azt kívánni, hogy községi pótdadomentséget adjon, sőt a felállításához nagyobb összeggel járuljon, akkor, amidőn fekvésénél fogva ugyis sokat szenved a forgalma, s még hozzá a csarnok is forgalmán kívül állíthatnák fel. —

Azt elismerem ugyan, hogy a vásárcsarnokra nem a községi törzslakosok, de a telepített munkások vannak reá utalva, de azt kélelem, hogy a község piaca távolabb lenne a régi telep-től, mint az új s erdő alatti telep a pipagyújtótól. — Miért előnyösebb tehát mégis az utóbbi?

Az igaz, hogy az állomástól való beszállítás némileg többbe kerülne, de ez csak pár fillér különbözet rakományonként, s így számításba sem jöhet, azt pedig nagyon költségesnek tartom, hogy a gyári igazgatóság egy magánvállalatnak megengedi a gyáron keresztül való kifuvarozást.

Azért maradjunk meg csak a község piacán, bizonyára itt nyerünk legtöbb kedvezményt a községtől, s itt is van annak a helye. — A fiatalságot pedig, ha kétes szándékkal ácsorog a kirakatok előtt, majd elkergeti az üzletvezető vagy a rendőrség. — Külső csinra pedig egy szép csarnok felállítása által a község nem veszíteni, de nyerni fog.

n. —

A szirmabessenyői függetlenségi párt közgyűlése.

Sajószentpéter, 1907 január 9.

Nagy érdeklődés nyilvánult a szirmabessenyői függetlenségi párt 9-iki közgyűlése iránt, aminek egyrészt az volt az oka, hogy Gaál Andrást várták, másrészt pedig mindenki kíváncsi volt a képviselő feleletére, melyet az elnökséghez küldött válaszul a novemberi határozatra.

A Sódoma nagyterme a szorongásig megtelt választókkal, jól esett látnunk, hogy az értelmiség, a tisztviselők nagy számban jelentek meg.

Dr. Orbán Barna elnök megnyitván a közgyűlést, Szuhay Benedek alelnököt kérte fel, hogy olvassa fel a Gaál András választát. Gaál terjedelmes levélben válaszolt; sorra cáfolta az ellene felhozott vádakát, s hogy eddig választói között meg nem jelent, azt annak kéri betudni, hogy egyrészt beteg volt, másrészt pedig, mint előadó, tul van terhelve munkával. Felsorolja ezután mindazon ügyeket, melyeket a kerület érdekében eddig is tett.

Dr. Orbán elnök erre indítványt kért. Szuhay Benedek alelnök szólalt fel elsőnek; kemény szavakkal nyilatkozott arról, hogy egy tevékeny képviselő pusztá mende-mondák

alján elítélték, s indítványozza, hogy adások meg Gaálnak a teljes elégtétel: mondja ki a közgyűlés, hogy a kerület bizalommal viseltetik képviselője iránt.

Zugó éljenezés követte az indítványt, melyben elvesztett egyesek ellenkező véleménynyilvánítása.

Mészáros Bálint ugyancsak ezt indítványozza, de hozzá teszi, hogy a kerület szeretete és ragaszkodása is benne legyen a határozatban.

Dr. Hebrony István hivatkozván a novemberi közgyűlés határozatára, — bár hozzájárul a Gaál iránti elismeréshez, — de a bizalmat korainak tartja s erre nézve névszerinti szavazást kér.

Nagy kavargás támadt erre. „Éljen Gaál Andras!” — hangzott végig a termen, míg egyesek követelték a névszerinti szavazást. Tizen is jelentkeztek szólásra, de a nagy zajban elveszett a szavuk. Végre is az elnök lecsillapítván a zajt, Pánczél Béla szólalt fel, azt indítványozván, hogy miután a novemberi gyűlés határozata s a mai bizalmi indítvány óriási két ellentét, vegye helyeslő tudomásul a gyűlés a Gaál választását s a kérdést vegye le a napirendről.

Dr. Orbán József melegen ajánlja a bizalom kimondását, mely után dr. Orbán Barna elnök kimondja az egyhangú határozatot, hogy a kerület Gaálnak bizalmat szavaz.

Dr. Orbán elnök ezután a megyebizottsági tagok választására nézve tesz indítványt; lelkére kőti a választóknak, hogy csak függetlenségi emberekre szavazzanak. E célból egy 8 tagú bizottság küldetik ki.

Majd a Sajószentpéteri polgári iskola ügye került elő; Apponyi miniszter ígéretét már bírja a kerület; az előkészítésre 3 tagú bizottság küldetik ki.

Most következett a közgyűlés egy igen érdekes jelenete. Dr. Orbán elnök fölolvassa Zsigmond Kálmán pártjegyző levelét, melyben állásáról „bizonyos körök nyomása alatt” lemondani kénytelen.

Pánczél Béla dühösen ugrott fel helyéről s a töle megszokott szenvedélyes hangon kelt ki az ellen, hogy még ma is akad olyan haladó-párti hatóság, mely képes egy köztisztviselőt üldözni politikai magatartása miatt. Indítványozza, hogy a közgyűlés erélyesen tiltakozzék az egyházak és közhatalóságok beavatkozása ellen.

Dr. Orbán Barna elnök felkéri Zsigmondot, hogy tartsa meg állását s miután ezt az egész közgyűlés lelkesedéssel kívánta, Zsigmond megmaradt.

Majd Pánczél Béla indítványára Kubik Béla főispánt táviratilag üdvözölték, kinek csakhamar megjött a távirati válasza, melyben a főispán kijelenti, hogy: „Veletek vagyok a küzdelemben”. Táviratilag üdvözölték még Kossuth Ferencet és Gaál Andrást.

Gyűlés után lakoma volt, s Zeisler Márton ügyességét dicséri, hogy kifogástalanul el tudta látni a választók nagy seregét.

P. B.

HIREK.

Bizottsági tagok választása. Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága részéről az egyes albizottsági tagok múlt évi december hó 15-én tartott ülésen választottak. Az ózdi járás mezőgazdasági bizottságába Kiss Dezső sajóvárkonyi uradalmi intéző választott be.

Eljegyzés. Csonthó Dezső, Miskolc városi aljegyző eljegyezte Terstyánszky Etelka ur-hölgyet, Terstyánszky Ferenc bányatiszt bájos leányát.

A sajószentpéteri polgári kör január hó 20-án estéli 7 órakor felolvasó estélyt tart a kör helyiségeiben. Felolvas dr. Orbán József ügyvéd.

Új járási számvevő. Az ózdi járás főszolgabírája mellé Vass Dénes járás számvevő osztott be, ki hivatalát már elfoglalta, s működését 1907 január 1-vel megkezdte.

Nőegyleti mulatság. Múlt számunkban említettük, hogy a farsang első mulatsága jan.

13-án a gyermeksegélyző nőegylete lesz. A táncmulatságot zeneestély előzi meg a következő műsorral: 1. Portici némák, nagy nyitány Aubertől. Játsza a gyári zenekar. 2. Ez a világ. Férfi egyes. Egressitől. Énekl az olv-egyleti dalárda. 3. Rondo capricioso. Mendels sohntól. Zongorán előadja Materényi Jenő. 4. Földön járó angyalok. Költemény. Irta: Erdélyi Zoltán, a helyi körülményekhez átdolgozta és szaválja: Hlavác Samu. 5. Kalapom szemembe vágom. Énekdutt. Zongorakíséret mellett énekl: Krobot Pál és Mailinger Gyula. 6. Magyar változatok. Irta: Kéler B. Zongorán négykézre játszik: Materényi Jenő és Ketting Ferenc. 7. Egyveleg a „Drótos tót” operettből, Lehártól. Játsza a gyári zenekar. 8. Jóslat. Magánjelenet. Irta: Szépfalusi. Előadja: Gracza Juliska. 9. A filiszter. Férfi négyes Mangold K.-tól. Énekl az olv-egyleti dalárda. 10. Induló. Játsza a gyári zenekar. Belépti díj személyenkint 1 K. Kezdeté este fél 8 órakor. A szépen összeállított műsor kellemes estét ígér a nagy közönségnek. Az eredményről a jövő számunkban fogunk beszámolni.

A farsang Sajószentpéteren. A sajószentpéteri izr. nőgyűlet bálja február 3-án lesz a kaszinó nagytermében. A rendezőség élén dr. Ambrus István ügyvéd áll. — A sajószentpéteri polgárikör bálja pedig január 17-én lesz ugyancsak a kaszinó nagytermében.

Műkedvelői kör. Karácsonyi számunkban hosszabban írtunk az olvasóegylet kebelében alakuló műkedvelői köréről, amely kör dec. 30-án 42 taggal megalakult, s azóta már két összejövetelt tartott s az általunk jelzett szelvényben szerényen munkálkodik. E körnek szép jövőt jósolunk, amely vezető szerepet fog vinni a munkás társadalomban.

Szélhámoság. Múlt hó 30-án Vaszilovics Ágoston, sajóvárkonyi jegyzőhöz beállított egy elegánsan öltözött fiatal ember; nevezett jegyzőnek bemutatva magát, hogy ő Balázs Arnold putnoki nyomdász. Miután Vaszilovics jegyző nevezett nyomdásznak 14 koronával tartozott, kit ő azonban személyesen nem ismert, a szélhámos azon felszólítására, hogy a tartozásban levő 14 koronát adja meg, azt annak ki is fizette. Azonban másnap a valódi Balázs is jelentkezett a jegyzőnél a 14 korona felvételére, mikor Vaszilovics legnagyobb ámulatára értesítette a nyomdászt, hogy már tegnap kifizette Balásznak a tartozását s csak ekkor tudódott ki, hogy a jegyző ur becsapódott. A család Balázs nyomdásznak Hajnal nevű segédje volt, ki azonban ekkorára már kerekelt oldott. Feltevése végett a nyomozás folyik.

Verekedés. Kalló Franciska, ismeretes vásári tolvaj, f. hó 8-án szabadult ki a rimaszombati börtönből, hol lopásért 7 hónapot töltött s ennek öröme a jó cimborákkal Sajóvárkonyban áldomást ittak, miközben férjét: Hepkó András arlói lakost Forgony József sajóvárkonyi lakos alaposan megverte. A nyomozás folyik ellenük.

Lopás. Folyó hó 4-én a hodossépanyi fogyasztási szövetkezetből Kis István ottani lakos, asztalosmesternél levő Antal Bokor Imre 14 éves tanonc mintegy 8 korona értékű különféle ruhaneműt lopott. A bünyevítő eljárás folyamatban van.

Fölmentett községi bíró. Borsod vármegye alispánja Thuza Lajos sajónémeti község köztisztvisletben álló bíráját 10 évi bíráskodása után saját kérelmére bírói tisztétől felmentette.

Lopás. Zimányi László hodossépanyi szövetkezeti üzletkezelő régebb idő óta tapasztalta, hogy üzletéből árucikkait lopkodják, míg szorgos nyomozat után most a csendőrség a tolvajt Antal Bokor Imre hodossépanyi lakos, asztalos tanonc személyében kiderítette.

Tűz. Domaházai tudósítónk jelenti, hogy ott ifj. Halász János lakóháza 1000 korona értékben megégett, mitől szomszédja, Kis Benedek Ágoston lakóháza is meggyuladt s szintén pusztult.

Sertésvész. A sajószentpéteri járási m. kir. állatorvos Sajóvelezd községben sertésvész állapított meg.

Közönség köréből.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Hogy lett Svarczból Weisz? Svarcz Lipót ózdi tanító iskolájába keresztény gyermekek is járnak. Ezeket a nebulókat dr. Csepela Lajos ózdi káplán tanítja a vallás tanra s hogy milyen eredménnyel, azt ma már mindenki tudja. Maguk a szülők botránkoztak meg azon, hogy a hitoktatójuk vallás helyett maszlagot ad be a gyerekeknek. Svarcz Lipót e miatt nem akarta a gyerekeket a káplán ur lelki oltalma alá helyezni, amiért aztán Csepela kérdőre vonta. Svarcz tudatta vele, hogy a káplán ur megmételjezi a gyermekek fogékony lelkét s emiatt nem hajlandó keresztény tanítványait a káplán ur lelki manájával tápláltatni s felkérte őt, hogy tisztázza magát a vádak alól. Erre Csepela a következő levelet intézte Svarcz Lipóthoz:

97—1906. sz. Az ózdi rk. leányegyházról.

Tisztelt Tanító Ur!

F. hó 25-ről keltezett sorait vettem, melyekre két megjegyzést teszek. I-ször: Se tanítványaim, se a tanító ur nem illetékesek arra, hogy az én előadásom felett kritikát gyakoroljanak. És ha mégis teszik, akkor azt, mint illetéktelen, figyelemre nem méltathatom. — II-ször: Tanítványaimnak elmaradása a tanító ur szemében is indokoltnak látszó iskolai sztrájk jellegét viseli. — Ez utóbbi ellen orvoslásnak van helye, mert a tanulók tetszésétől nincs függővé téve a kötelező hitoktatásra való megjelenés. Azért kérem a tanító urat, tegyen félre minden alapot nélkülöző, gyermekes felfogást és szigorúan utasítsa a kath. növendékeket, hogy a hittanórán pontosan jelenjenek meg, ellenkező esetben, mint ki nem mentett mulasztás, birságolás alá esik elmaradásuk. Ezzel azt hiszem, hogy az ügy befejezést nyer és kölcsönösen megkíméljük egymást hiábavaló rekriminációktól. Kérésemet ismételve

Ózd, 1906. nov. 27. tisztelettel

Dr. Csepela Lajos.

Svarcz Lipót urhoz intézett fenti levél eléggé igazolja, hogy az őt ért durva támadás az „Ózd és Vidéke” részéről mit is jelent hát. Jelenti azt, hogy Csepela ur beismerte azt, hogy szerinte $2 \times 3 = 5$. Lesz gondunk rá, hogy a tanfelügyelő ur intézkedjék a Csepela eljárásáért, aki miatt legujabban már vagy 20 róm. kath. család akar protestáns hitre térni s mint értesülünk, legközelebb küldöttség fogja az egyházi felsőbbiséget arra kérni, hogy ezt az összeférhetetlen embert távolítsa el, — nem is említve a vérvád dolgát, mely az ózdi csendőrsőrn írásba foglaltatott.

Svarcz Lipót ur pedig találjon a durva támadásért elégtételt abban, hogy vannak emberek, akiknek cselekedete nem esik beszámítás alá. A vallási örjögés éppen olyan perverzítés, mint azok a súlyos betegségek, melyeket a törvénytörési orvostan felsorol.

Csepeliáda. Csak finoman! Huzzuk fel a keztyűt, tegyük a szemünkre monoklit, az orrunkat fogjuk be, mert a hecckápiánról van szó. Gyönyörű szóvirágokat szedett össze a buzgó olvasó egy pap, egy lelkipásztor január 8-iki újságjából, ime: „füstös levegőjű ghetto”, „szőrös mellű”, „nyulbőrös-kaftanos”, „coki”, „örült kánkánt lejtő dervis”, „pápista goj”, „oldalba rugták”, „ugat a kutya”. Hát egy róm. kath. lelkipásztor beszél így? Oh nem, egy másik páztor, egy — kanász. Ezek az ékes szavak Pánczél Bélának szóltak, amiért pártjára állt a felekezeti türelemnek ez a „pápista goj”, no meg Svarcz Lipót „füstös levegőjű ghetto”-beli tanítónak, amiért a Friss Újságban vezérekkel irt arról, hogy $2 \times 3 = 5$. Aztán beszennyezi a „borsodi Rinaldó”-nak, Vidróczkynak a zsvány-becsületét is, párhuzamot vonván közte és Pánczél Béla között. Elhiszi-e, tisztelendő ur, hogy én büszke vagyok az én Vidróczkymra? Mi ketten embert ölünk, rabolunk, de maga enuél gyalázatosabb dolgokat művel, mert maga a serdülő gyermekek lelkét öli meg s ghettot csinál az ózdi parochiából...

de ne folytassuk. Csak Vidróczyt sajnálom; 30 év múlva halála után az iródeájának kell őt megvédelmezni a — kanászoktól!

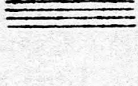
P. B.

Meghívás.

A Putnoki Takarékpénztár Részvénytársaság

t. részvényeseit Putnokon az intézet
üzlethelyiségében 1907. évi jan. hó
30-án, d. e. 9 órakor tartandó

évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívjuk.

Közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A mérleg és számadás előterjesztése.
3. Tiszta jövedelem feletti intézkedés.
4. Titkárválasztás.
5. Az alapszabályok 20. §-ának módosítása. Putnok, 1907. január hó 1-én.

Az igazgatóság.

Kiadó lakás Ózdon

Január hó 1-jétől kezdődőleg, mely áll
három szoba, egy előszoba, konyha,
kamara stb. mellékhelyiségekből. Címe
megtudható és esetleg értekezni lehet
e lap kiadóhivatalában.

1352 sz.
1906. v. h.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a tornallyai kir. járásbírósnak 1906. évi Sp. 87/3. számú végzése következtében dr. Király Kálmán ügyvéd által képviselt Koncz István javára Berencsi József elleni 188 korona s jár. erejéig 1906. évi október hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 610 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: krumpli, lószerszám, szekér és kettő ló nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sajaszentpéteri kir. járásbírósnak 1906. évi V. 290/2. számú végzése folytán 188 kor. tőkekövetelés és eddig összesen 23 kor. 47 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig Járdánházán leendő megtartására 1907. évi január hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sajaszentpéteren, 1907. január 8.
Kollárik Béla, kir. bir. végrehajtó.

1745. sz.
1906. v. h.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi,

hogy a miskolci kir. törvényszék 1906. évi 11019. számú végzése következtében dr. Engel Arnold ügyvéd által képviselt Borsodmegyei Takarékpénztár javára Várnay Ferencné, Dienes Julianna és Várnay Ferenc ellen 150 kor. s jár. erejéig 1906. évi szept. hó 29-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1440 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: buza, széna, árpa nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sajaszentpéteri kir. bíróság 1906. évi V. 737/1. sz. végzése folytán 127 K 89 fill. tőkekövetelés és jár. erejéig S.-Velezden leendő megtartására 1907. évi január 19-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sajaszentpéter, 1907. évi január hó 7.
Kollárik Béla,
kir. bírósági végrehajtó.

18. sz.
1907. v. h.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszéknek 1906. évi V. 15226. sz. végzése következtében dr. Dienes Gyula ügyvéd által képviselt Klein Sámuel javára Tuza Etelka ellen 88 K 95 f. s jár. erejéig 1906. évi december hó 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 603 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, lovak, szekér, buza, tehén, borjú, szecsakavágó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sajaszentpéteri kir. járásbírósnak 1906. évi V. 1001/2. sz. végzése folytán 88 korona 95 fillér tőkekövetelés, ennek 1906. évi szeptember hó 15. napjától járó 6 százalékos kamatai és pedig 74 kor. 96 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Királdon leendő megtartására 1907. évi január hó 17-ik napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sajaszentpéter, 1907. január 5.
Kollárik Béla, kir. bir. végrehajtó.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a jelenkor igényeinek teljesen megfelelő

fodrász- és borbélyüzletemet a Botta-féle házba helyeztem át.

Üzletemben kaphatók mindenféle fodrászati cikkek, u. m. **copfok, uri- és női parókák**, továbbá készítek méretek szerint **uri- és női egész parókákat, frufukat, gínlagot stb. Veszek levágott és kifésült hajakat.**

Amidőn a nagyérdemű közönség szives pártfogásába magamat ajánlom, azon leszek, hogy pártfogásukat minél jobban kiérdemeljem.

Tisztelettel

Zelley Oszkár

uri- és női fodrász.

Tudatom a tisztelt közönséggel, hogy

péküzletemet

a Botta-féle házban megnyitottam. Naponta friss sütemények s kenyér kapható. — Kisütést — olcsó áron elvállalok. —

Schlesinger Ferencz

pék, Ózdon.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy saját házámban egy a mai kor igényeinek megfelelő

cipőüzletet

nyitottam. Raktáron tartok kitűnő minőségű kész uri, női és gyermekcipőket. Saját készítményű cipőkre megrendelést továbbra is elfogadok.

Teljes tisztelettel

MANDEL MÓR.

Az Ózdi Takarékpénztár R.-T.

Kölcsönöket ad:

Kezesség vagy betáblázás mellett
kötvényekre és váltókra.

Hitelt nyújt:

Folyószámlai elszámolásra, érték-
papirokra, arany- és ezüsttárgyakra.

Állandó betétek

után fizet 5 százalékos kamatot.

Pénztárhelyiség a Botta-féle
emeletes új épületben.